

BARBARA KOŁODZIEJ – KATOWICE

[Recenzja]: *Duszpasterstwo bibliotekarzy: w służbie człowieka i książki*, red. Jan Malicki, Henryk Olszara, Bogumiła Warząchowska, Katowice : Biblioteka Śląska, 2014. s. 193, ISBN 978-83-64210-03-7.

W 1999 roku z inicjatywy katowickiego Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich powołano pierwsze w Polsce duszpasterstwo specjalistyczne bibliotekarzy: Duszpasterstwo Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej. Kilka lat później w 2003 roku działalność rozpoczęło Duszpasterstwo Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej. Z okazji 15-lecia działalności duszpasterstwa katowickiego, została wydana przez Bibliotekę Śląską, pod redakcją Jana Malickiego, Henryka Olszara i Bogumiły Warząchowskiej jubileuszowa publikacja *Duszpasterstwo bibliotekarzy: w służbie człowieka i książki*, skupiająca na swoich łamach teksty przedstawiające historię, rozwój oraz charakterystykę działalności tej organizacji.

Praca podzielona na cztery wyodrębnione części jest swoistym zapisem zaangażowania bibliotekarzy różnych środowisk w działalność duszpasterstwa, którego celem jest integracja tego środowiska zawodowego poprzez różnorodne formy działalności: corocznie odbywane pielgrzymki na Jasną Górę, spotkania opłatkowe, a także pielgrzymki do miejsc związanych z kultem św. Wawrzyńca – jednego z patronów bibliotekarzy.

W części pierwszej omawianej publikacji przedstawiono zbiór dokumentów ukazujących inicjatywę oraz realizację działań, w wyniku których doszło do powstania Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej. Opublikowano między innymi list Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich do abpa Damiana Zimonia z prośbą o ustanowienie duszpasterza dla katowickiego stowarzyszenia oraz dekret powierzający tę funkcję ks. Henrykowi Olszarowi. Historię i działalność Duszpasterstwa Bibliotekarzy w Katowicach, jego znaczenie i ciągły rozwój przedstawił szczegółowo ks. H. Olszar opisując duszpasterstwo katowickie z perspektywy historycznej. Działalność tego stowarzyszenia pozwala na pogłębianie formacji intelektualnej i duchowej bibliotekarzy, co stanowi niewątpliwie wsparcie w ich codziennej pracy z książką i czytelnikiem. Duszpasterz bibliotekarzy katowickich zapoznał także odbiorców książki ze specyfiką dorocznie odbywających się pielgrzymek na Jasną Górę i towarzyszących

im wydarzeń kulturalnych, wzajemnych spotkań i wyjazdów do miejsc świętych. Część pierwszą pracy kończy opublikowany zbiór różnorodnych kazań, homilii i mów ks. Henryka Olszara oraz ks. Macieja Kwietnia – kapelana Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej. Kazania skierowane do bibliotekarzy i o bibliotekarzach, ich codziennej pracy, powołaniu do wykonywania tego zawodu utralają w poczuciu ważności wykonywanej pracy i dają optymistyczne „rady” do wykorzystania w codzienności. Dla kapłanów głoszących kazania dla członków tego specjalistycznego duszpasterstwa, bibliotekarze są jak „duchowi farmaceuci”, którzy jako ludzie kompetentni są w stanie dobrać oraz podać skuteczny środek dla intelektualnego i duchowego rozwoju.

W drugiej części pracy zatytułowanej *Artykuły o duszpasterstwie bibliotekarzy w czasopiśmie i pracach zbiorowych* umieszczono wybór tekstów, które ukazywały się m.in. w prasie tygodniowej o zasięgu ogólnopolskim („Gość Niedzielny”), prasie specjalistycznej („Biuletyn EBIB”, „Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych”, „Bibliotekarz”), prasie lokalnej („Życie Naszego Powiatu”). Opublikowane artykuły przedstawiały informacje na temat historii duszpasterstwa w Katowicach – prace Bogumiły Warzachowskiej, np. *Bibliotekarze – strażnicy słowa u Maryi*; czy Gdańsku, np. artykuł Mariana Skomro *Duszpasterstwo bibliotekarzy w Gdańsku – po co?*, tekst Doroty Dowdy *10 lat działalności Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej* oraz Grażyny Miętiewicz *Duszpasterstwo Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej*. Publikowane teksty miały także charakter sprawozdań z odbywających się pielgrzymek, relacjonowały wydarzenia o charakterze religijnym jak i kulturalnym czy naukowym. Natomiast w artykule Jolanty Kubik *Pobożnie i nie tylko. Książka nierzadko musi konkurować z filmem i Internetem. Jak sobie radzi w tym wyścigu? Sprawdzamy kondycję bibliotek parafialnych* odnajdujemy informacje o tym, jakiego typu literatura obecna jest w bibliotekach parafialnych, kto zajmuje się ich prowadzeniem oraz jak zachęca swoich parafian do korzystania z biblioteki parafialnej diecezjalny duszpasterz bibliotekarzy śląskich.

W dziale *Święty Wawrzyniec i inni święci – patroni bibliotekarzy*, przybliżono sylwetki świętych patronujących bibliotekarzom, którymi oprócz św. Wawrzyńca są: św. Katarzyna Aleksandryjska oraz św. Hieronim. Najwięcej informacji poświęcono św. Wawrzyńcowi – poznajemy jego życie, bohaterską śmierć oraz znaki symbolizujące życie świętego, a wśród nich szafka biblioteczna z m.in. księgami Ewangelii symbolizującymi pracę bibliotekarzy. W tej części publikacji zamieszczono również omówienie książki Teresy Kunikowskiej *Święty Wawrzyniec patron bibliotekarzy* wydanej przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Oddział w Słupsku autorstwa Bogumiły Warzachowskiej. Natomiast omówienia publikacji wydanej przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Rudzie Śląskiej zatytułowanej *Przezacny żywot świętego Wawrzyńca, patrona bibliotekarzy, biedaków i innych, także z okazji rocznic nadobnych wydany A.D.MMLIX w mieście Ruda Śląska na Górnym Śląsku* podjęła się i zaprezentowała Weronika Pawłowicz. Na zakończenie działu na temat świętych patronów bibliotekarzy przytoczono *Litanie do św. Wawrzyńca* oraz *Pieśń do św. Wawrzyńca*.

W czwartej i ostatniej części publikacji pod tytułem *Inne teksty* zawarto krótkie teksty o charakterze wspomnieniowym, relacjonujące nabożeństwa i spotka-

nia w ramach duszpasterstwa bibliotekarzy. Zaprezentowano także artykuł ks. H. Olszara *Etyka bibliotekarza*, który ukazuje początki badań nad kondycją moralną bibliotekarzy zwieńczone opublikowaniem *Kodeksu etyki zawodowej polskiego bibliotekarza* Zbigniewa Żmigrodzkiego oraz charakteryzuje kolejny dokument zatwierdzony w 2005 roku, *Kodeks etyki bibliotekarza i pracownika informacji*.

Duszpasterstwo bibliotekarzy: w służbie człowieka i książki to ciekawy zapis zaangażowania bibliotekarzy w działalność swoich bibliotek oraz środowisk duszpasterskich w Katowicach i Gdańsku. Dołączone teksty homilii, kazań czy litanii i pieśni do św. Wawrzyńca wzbogacają książkę i pozwalają na poszerzenie grona odbiorców nie tylko wśród bibliotekarzy, ale także osób spoza środowiska bibliotekarskiego, nie mamy jednak pełnej informacji z jakiego źródła zostały te teksty zaczerpnięte.

Dla czytelników publikacji pozostaje jednak pewien niedosyt w zakresie informacji o innych środowiskach duszpasterskich, poza Katowicami i Gdańskiem. Pozostaje otwarte pytanie, czy redaktorzy pracy podjęli wysiłek dotarcia do dokumentów inicjujących powstanie innych organizacji specjalistycznych skupiających bibliotekarzy różnych typów bibliotek. We wstępie brak natomiast informacji, że praca powstała na bazie już opublikowanych materiałów, jednak wydaje się, że intencją redakcji było przybliżenie czytelnikom całego dotychczasowego dorobku, który ukazał się na temat duszpasterstwa bibliotekarzy.